

๑. ชื่อโครงการ : สิ่งแวดล้อมสดใส สถานประกอบการใส่ใจลดควันดำ

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ: ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตห้วยขวาง

๓. แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มหานครปลอดภัย ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๑ ปลอดภัย

๔. นโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร : นโยบายการพัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครสีเขียว

๕. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางของความเจริญและการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านพาณิชย์ การศึกษา การคมนาคมและขนส่ง โครงการก่อสร้างที่พักอาศัย การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการเจริญเติบโตของเมืองที่เป็นปัญหาสำคัญ ๆ ด้านหนึ่ง คือ ด้านการคมนาคมและการขนส่ง มีการจราจรที่หนาแน่น และติดขัดในถนนเกือบทุกสาย อันเนื่องมาจากมีจำนวนประชากรอพยพเข้าอยู่เพื่อศึกษา และทำงานในกรุงเทพฯ อย่างหนาแน่นเพิ่มขึ้นตามความเจริญ ส่งผลให้การใช้นยานพาหนะประเภทต่าง ๆ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ รถยนต์เคลื่อนตัวไปได้ด้วยความเร็วต่ำ มีการหยุด และออกตัวของรถบ่อยครั้งขึ้น น้ำมันถูกเผาผลาญมากขึ้น จึงก่อให้เกิดมลพิษโดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน เกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ โดยทั่วไป ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๓๔) และฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๕๔๗)

เขตห้วยขวางเป็นพื้นที่เชิงพาณิชย์ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีปริมาณรถสัญจรในพื้นที่เขตฯ แต่ละวันจำนวนมาก อีกทั้งในพื้นที่เขตฯ มีอาคารสูง สำนักงานขนาดใหญ่จำนวนมาก จึงก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นมาจากรถยนต์เป็นแหล่งกำเนิด ประกอบกับรายงานการตรวจวัดคุณภาพอากาศริมถนนในพื้นที่เขตห้วยขวาง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พบว่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่าระหว่าง ๓๗-๓๔๔ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งค่ามาตรฐานต้องไม่เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยถนนที่มีค่าสูงสุดจากการตรวจวัดเกินมาตรฐานสูงสุด จากการตรวจวัดเกินมาตรฐานสูงสุดคือถนนรัชดาภิเษก บริเวณแยกพระราม ๔ เขตห้วยขวาง พบฝุ่นละออง ๓๔๖ - ๑๖๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เพื่อเป็นการป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดจากยานพาหนะเครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน เช่น โรคทางเดินหายใจ โรคถุงลมโป่งพอง มะเร็งปอด เป็นต้น สำนักงานเขตห้วยขวางโดยฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในด้านนี้เป็นอย่างมาก จึงได้จัดทำโครงการสิ่งแวดล้อมสดใส สถานประกอบการใส่ใจลดควันดำ เพื่อเป็นการส่งเสริมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการตรวจวัดควันดำรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซล ให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

๖. วัตถุประสงค์

๖.๑ เพื่อตรวจวัดควันดำจากรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลของสถานประกอบการในพื้นที่เขตห้วยขวาง ให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด ก่อนออกวิ่งในท้องหรือทางสาธารณะ

๖.๒ เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการลดมลพิษอากาศจากยานพาหนะและการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์และสร้างความตระหนักถึงความจำเป็นและประโยชน์ของการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์

๖.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการ

๖.๔ เพื่อจัดตั้งจุดบริการตรวจวัดควันดำภายในสำนักงานเขต

/ ๗. คุณค่า...

(นางจิราภรณ์ พูลกร)
นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
สำนักงานเขตห้วยขวาง

๗. คุณค่า / เป้าหมาย

๗.๑ สถานประกอบการในพื้นที่เขตห้วยขวางที่มีรถจำนวน ๔๕ แห่ง ได้รับการตรวจวัดควันดำและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ และการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์

๗.๒ สร้างเครือข่ายเพื่อลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์เครื่องดีเซลในสถานประกอบการพื้นที่เขตห้วยขวาง จำนวน ๒ เครือข่าย

๗.๓ จัดตั้งจุดบริการตรวจวัดควันดำภายในสำนักงานเขตสำหรับประชาชนทั่วไปทุกวันศุกร์ จำนวน ๑ จุด

๘. ตัวชี้วัดโครงการ

๘.๑ ร้อยละ ๑๐๐ ของรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการทุกแห่งที่เข้าร่วมโครงการได้รับการตรวจวัดควันดำอย่างน้อย ๔ ครั้ง (ครั้งแรกก่อนการให้ความรู้ ๑ ครั้ง และภายหลังให้ความรู้ ๓ ครั้ง) และได้รับคำแนะนำในการดูแลรักษาเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษ

๘.๒ ผลการตรวจวัดควันดำของรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลของสถานประกอบการในพื้นที่เขตห้วยขวาง ครั้งที่ ๔ มีค่าควันดำผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๑๐๐ ค่าควันดำสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๔๕ ที่ระยะความยาวของทางเดินแสงมาตรฐาน เมื่อตรวจวัดด้วยเครื่องมือควันดำระบบวัดความทึบแสง ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๐) เรื่อง การกำหนดมาตรฐานค่าควันดำจากท่อไอเสียของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล

๘.๓ ผู้ประกอบการพื้นที่เขตห้วยขวางตามกลุ่มเป้าหมายและพนักงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะและการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ (โดยการใช้แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังการได้รับคำแนะนำ)

๘.๔ ผลการตรวจวัดควันดำของยานพาหนะเครื่องยนต์ดีเซลครั้งที่ ๔ มีผลดีขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ (เมื่อเทียบกับผลการตรวจวัดครั้งที่ ๑)

๘.๕ มีเครือข่ายเพื่อลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการพื้นที่เขตห้วยขวาง จำนวน ๒ เครือข่าย ได้แก่ เครือข่าย Line และเครือข่าย FaceBook

๘.๖ มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศให้แก่สมาชิกเครือข่ายเกี่ยวกับความรู้ด้านการลดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลและการดูแลรักษาเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษทางอากาศไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง / แห่ง

๘.๗ มีจุดบริการตรวจวัดควันดำภายในสำนักงานเขตสำหรับประชาชนทั่วไปทุกวันศุกร์ จำนวน ๑ จุด

๙. วิธีประเมินผลตัวชี้วัดโครงการ

๙.๑ ผลการตรวจวัดควันดำของรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการพื้นที่เขตห้วยขวาง จำนวน ๔ ครั้ง โดยใช้เครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง โดยครั้งแรกเริ่มเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ครั้งที่ ๒ เดือนพฤษภาคม ครั้งที่ ๓ เดือนมิถุนายน ครั้งที่ ๔ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙

๙.๒ จำนวนครั้งในการส่งเสริมความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศ ได้แก่ ผู้ประกอบการ พนักงานในสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง / แห่ง

๙.๓ ทดสอบความรู้ก่อน - หลังได้รับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการได้รับมลพิษทางอากาศ และการดูแลเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษทางอากาศของกลุ่มเป้าหมาย

๙.๔ จำนวนเครือข่ายเพื่อลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการพื้นที่เขตห้วยขวาง ๒ เครือข่าย

๙.๕ จำนวนจุดบริการตรวจวัดควันดำภายในสำนักงานเขต สำหรับประชาชนทั่วไป จำนวน ๑ จุด

๑๐. กิจกรรมหลัก

๑๐.๑ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

๑๐.๒ สํารวจสภาพข้อมูลเบื้องต้น และรวบรวมรายชื่อสถานประกอบการในพื้นที่เขตห้วยขวางที่มีรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลใช้ในสถานประกอบการ

๑๐.๓ ประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการฯ และส่งหนังสือถึงสถานประกอบการพร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หนังสือราชการ เป็นต้น

๑๐.๔ จัดทำแผนปฏิบัติงาน

๑๐.๕ ประเมินความรู้ผู้ประกอบการและพนักงาน เกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ และการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ โดยใช้แบบทดสอบก่อน - หลังการตรวจวัดควันดำ

๑๐.๖ ตรวจวัดควันดำรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลของสถานประกอบการ จำนวน ๔๕ แห่ง ครั้งที่ ๑ (เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๕๙) และแจ้งผลการตรวจวัด

๑๐.๗ ดำเนินการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะและการดูแล บำรุงรักษาเครื่องยนต์แก่ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายและพนักงาน

๑๐.๘ ตรวจวัดควันดำรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลของสถานประกอบการ ครั้งที่ ๒ เดือนพฤษภาคม ครั้งที่ ๓ เดือนมิถุนายน และครั้งที่ ๔ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยใช้เครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง หากผลการตรวจวัดภายหลังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจะมีหนังสือคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๑๐.๙ จัดตั้งเครือข่ายเพื่อลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการพื้นที่เขตห้วยขวางโดยการตั้งกลุ่ม Line และ Facebook สมาชิกจะได้ความรู้การบำรุงรักษารถ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข่าวสารต่าง ๆ

- สมาชิกตามกลุ่มเป้าหมายจะเชิญชวนในวันที่เข้าตรวจวัดควันดำ
- สถานประกอบการอื่น ๆ ในพื้นที่เขตห้วยขวางจะชวนเชิญโดยการส่งจดหมายราชการ
- ประชาชนทั่วไปจะเชิญชวนโดยป้ายประชาสัมพันธ์หน้าสำนักงานเขต

๑๐.๑๐ จัดตั้งจุดบริการตรวจวัดควันดำในสำนักงานเขตห้วยขวาง สำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจนำรถมาตรวจวัดควันดำได้ทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. โดยใช้เครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง จะดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฯ เชิญชวน ที่หน้าสำนักงานเขตห้วยขวาง

๑๐.๑๑ สรุปผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ

๑๑. ทรัพยากรที่ใช้

๑๑.๑ เครื่องมือวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง

๑๑.๒ แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศ และการดูแลรักษาเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษทางอากาศเบื้องต้น

๑๑.๓ เอกสาร แผ่นพับ เกี่ยวกับการลดมลพิษทางอากาศและการดูแลรักษาเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษทางอากาศเบื้องต้น

๑๑.๔ เจ้าหน้าที่จากสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร / กองจัดการคุณภาพอากาศ

๑๑.๕ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตห้วยขวาง

๑๒. วัสดุ

- ๑๒.๑ สถานประกอบการที่มีรถยนต์ดีเซลในพื้นที่เขตห้วยขวาง
- ๑๒.๒ ผู้ประกอบการ / พนักงานในสถานประกอบการ
- ๑๒.๓ เจ้าหน้าที่จากสำนักสิ่งแวดล้อม (กองจัดการคุณภาพอากาศ)
- ๑๒.๔ เครือข่ายเพื่อลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลในสถานประกอบการ
- ๑๒.๕ จุดบริการตรวจวัดควันดำในสำนักงานเขตห้วยขวาง ๑ จุด

๑๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๙

๑๔. ช่องทาง

- ๑๔.๑ ประชาสัมพันธ์ทางจดหมายของทางราชการ
- ๑๔.๒ ประชาสัมพันธ์ทาง Facebook และป้ายประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มสถานประกอบการ ลูกจ้าง และเครือข่าย
- ๑๔.๓ ประชาสัมพันธ์ทาง Line กลุ่มสถานประกอบการสสส ใสใจลดควันดำ และประชาชนทั่วไป

๑๕. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๕.๑ ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในการดูแลปรับปรุงสภาพรถยนต์ เป็นผลให้จำนวนรถที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศลดลง
- ๑๕.๒ ผู้ประกอบการพนักงานและเครือข่ายมีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการลดมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ควันดำ
- ๑๕.๓ การดำเนินคดีผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ในกรณีก่อให้เกิดกลิ่นควันที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ อยู่ในอำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นมาตรการอีกอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้โครงการนี้สำเร็จ

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำโครงการ
(นางสาวกรรณิศา ใสกร)
นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตห้วยขวาง

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวจิราพร งามบุญแกม)
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตห้วยขวาง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสุชีพ อารีประชาภิรมย์)
ผู้อำนวยการเขตห้วยขวาง